

Ilmastokestävä **kaupunki**

HAASTATTELUMENETELMÄLLÄ SELVITETÄÄN KUNTIEN VARAUTUMISTA ILMASTON VAIHTELUUN JA SÄÄN ÄÄRI-ILMIÖIHIN

Susanna Kankaanpää, HSY

Säähän varautuminen voi ennakoida kykyä sopeutua ilmastonmuutokseen

Suomen ilmasto vaihtelee luontaisesti paljon. Eri toimialoilla on ollut välttämätöntä varautua sekä ilmaston vaihteluun että sään ääri-ilmiöihin.

Paikallisen "sään kanssa selviämisen historian" kartoitus antaa hyödyllistä tietoa myös siitä, miten tulevaisuuden ilmastonmuutokseen voidaan sopeutua ja varautua. Paikallinen "selviytymishistoria" osoittaa paikkoja, toimintoja ja ihmisryhmiä, jotka ovat alttiimpia ja haavoittuvampia säälle ja sen ääri-ilmiölle. Haastattelut voivat antaa tietoa säästä aiheutuneista ylimääräisistä kustannuksista ja siten arvioita siitä, mitä ilmastonmuutokseen sopeutuminen voisi maksaa.

Haastattelujen avulla voidaan välittää tietoa puolin ja toisin. Haastatteliija saa arvokasta tietoa olemassa olevista toiminnoista, varautumis- ja selviytymiskeinoista ja mahdollisista ongelmista. Haastateltava saa tietoa ja näkemyksiä ilmastonmuutoksesta.

Lehtiartikkeleihin perustuva haastattelumenetelmä

Iso-Britannian Ilmasto-ohjelma (UKCIP) on kehittänyt [Paikallinen ilmastoprofiili \(LCLIP\) -menetelmän](#), jonka yhtenä osana ovat lehtiartikkeleihin perustuvat haastattelut. Menetelmän tavoitteena on kartoittaa ja ymmärtää kunnan nykyistä haavoittuvuutta säälle ja sen ääri-ilmiöille. Menetelmässä tunnistetaan tapahtuneiden säätapahdumien avulla käytäntöjä ja toimintoja, joilla kunnassa ja eri sektoreilla säähän ja sen vaikutuksiin pyritään sopeutumaan. Lisäksi voidaan arvioida sopeutumiseen liittyviä kustannuksia.

Haastattelujen avuksi laaditaan listaus sään ääri-ilmiöistä, joita kunnassa on ollut noin viiden viime vuoden aikana. Näitä tilanteita voivat olla mm. helteet, kuivuus, rankkasateet, lumimyräkit, nopeat lämpötilan muutokset sekä tulvat. Sääilmiöiden tunnistamisessa voi käyttää esim. Ilmatieteen laitoksen tilastoja. Tunnistetuista säätapahdumista kerätään paikallislehden kirjoituksia. Lehtikirjoitusten avulla haastattelussa palautetaan haastateltavan mieleen erilaisia tapahtumia ja kysytään säätilojen aiheuttamista seurauksista haastatellun työhön. Joskus saadaan myös tietoa sääilmiöiden aiheuttamista kustannuksista. Haastattelujen suunnittelun ja toteuttamisen avuksi on laadittu [excel-työkalu](#), joka on saatavissa UKCIP:in verkkosivuilta englanniksi. Ruotsalainen

Ilmastokestävä **kaupunki**

Climatools-hanke on tehnyt ohjeet haastattelumenetelmän käytöstä ruotsiksi. Ohjeet ovat saatavissa hankkeen verkkosivuilta.

Lähteet ja linkit:

UKCIP, Local Climate Impacts Profile -menetelmä <http://www.ukcip.org.uk/wizard/current-climate-vulnerability/lclip/>

Exceltyökalu haastatteluista:

Englanniksi (UKCIP)

<http://www.ukcip.org.uk/wordpress/wp-content/LCLIP/lclip-spreadsheet-macros-notenabled.xls>

Climatools, Ilmastotyökaluja kehittänyt hanke: <http://www.foi.se/climatools/>

Ohjeita ruotsiksi (Climatools):

Sääntöjen kartoitus lehdistöstä (Mediainventering)

<http://www.foi.se/Global/Kunder%20och%20Partners/Projekt/Climatools/Informationsmaterial/Att%20g%C3%B6ra%20en%20mediainventering%20f%C3%B6r%20en%20lokal%20klimat-effektprofil%5b1%5d.pdf>

Haastattelut:

<http://www.foi.se/Global/Kunder%20och%20Partners/Projekt/Climatools/Informationsmaterial/Att%20g%C3%B6ra%20intervjuer%20f%C3%B6r%20en%20lokal%20klimat-effektprofil%5b1%5d.pdf>

Excel-työkalu ruotsiksi (Climatools):

<http://www.foi.se/sv/Kunder--Partners/Projekt/Climatools/Climatools/Verktyg1/Klimat-effektprofil/>